

З добірки віршів про Золотоверхий Київ —
столицю Соборної України

КИЇВ

Підійнявся златно-зелено,
А за тло — густа синьота.
Хай яка впаде вагота,
Ї скине смагле рамено.
Йшов Батий на нього не двічі,
Та зникав туманом примар, —

Він стоїть, мов князь-володар,
Йому вічність дивиться в вічі.
Недаремне голос Андрія
Обгримів ці гори і діл,
І на мурах став Михайл —
Ясен-меч, крило буревія.

Прага, 1937
Олекса Стефанович

СОФІЯ

...Правдивий світ — не той, для ока зримий —
Крилами розтинаючи вогонь,
Гойдають тихо грізні серафими
На терезах своїх долонь.

Колись усім об'явиться, як чудо,
Істота кожної з земних речей.
Настане день... світ спалахне й полуда
Тобі спаде з засліплених очей.

Він, наче плід, важніше й дозріває,
Налятий плином невідомих лон,
І темний сок, буруючи, співає,
Немов вино Господніх „рон.

В священнім жасі, дивно скам'янілий
— Немов хто в вічність відчинив вікно —
Побачиш ти у млі нестерпно білій
Все, все таким, як справді є воно:

Хрестом прорізавши завісу дима,
В красі, яку ніщо не сокрушить,
Свята Софія, ясна й незрушима,
Росте леґендою в блакить.

Юрій Клен

КАНТАТА НА ЧЕСТЬ СВ. РІВНОАПОСТОЛЬНОГО
ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО, КНЯЗЯ ЗЕМЛІ УКРАЇНСЬКОЇ

Розгойдались пінні хвилі,
Розішлись рядами лав...
І, новій віддавшись силі,
Бог-Перун до них упав.

Розійшлась про нього слава —
Покотилась по світах;
Розцвіла його держава
Ворогам усім на страх.

А святі слова Христові
Рознеслись навкруги;
Відгукнулись їм Дніпрові
Пишноквітні береги.

З тих часів наш Київ вільний
Скарб твій, княже, стереже;
Твою думку — славний, сильний,
Мов ту святощ береже.

Так своїй країні дикій
Світло віри склав у дар
Володимир — князь великий,
України володар.

Всі діла твої великі
І ясне твоє ім'я
Буде славити вівіки
Українська земля.

Борис Лисянський

КНЯЗЬ ВОЛОДИМИР

Пануючи над обширом ланів,
Він на горі, відлитий з бронзи, станув.
Під ним хвилюються моря каштанів,
А від Дніпра доносить вітер спів.

Вдивляючись весною в дальній обрій,
Щороку баче князь: скресає лід.
І згадує, як по добі недобрій

В плащі не одну бурю він зустрів.
Пливуть роки уривками туманів.
І ось гуде під шум аероплянів
Лихий пожар червоних прапорів.

Загинули, не полишивши слід,
І дикий печеніг, і люті обри.
І грає усміхом суворий вид.

Юрій Клен

МОЛИТВА

Молися за нас, безвірних,
Премудрості Божій, Оранто.
Молися, щоб ми тривали,
Як Ти триваєш віками,
Щоб став Пантократор суворий
На захист і нашої долі...
Молися за нас, Оранто.

Були віки лихоліття,
Заглади воєн, руїни,

А Ти піднімалась шоразу
Свята, велична, безсмертна.
Молися за нас, Оранто.

Твоя золота авреоля
Блищить, мов надія, мов віра
У незнищенне прекрасне,
У невмирущість народу,
У чудотворність мистецтва.

13 липня 1974
Марта Тарнавська

МОЛЕБЕНЬ ДО БОГОРОДИЦІ — ПОКРОВИТЕЛЬКИ
ЗОЛОТОВЕРХОГО КИЄВА І ВСІЄЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ

Голубі ризи небо одягає,
Поля шовковий простягли покров,
В ліску кадило вітер роздуває,
Рожево схід розкрив молитвослов:

Вічно оспівана,
Богом злеліяна,
Сонцем осяяна,
Цвітом замаєна,
Діво, молися за нас.

Під образ рожі діточки складають,
Навколішках розмолені батьки,
Серця радіють, а уста співають,
В набожнім ритмі цокотять чоткі:

Духом обручена,
Скеле незрушена,
Джерело радості,
Кріпосте в старості,
Діво, молися за нас.

Паломник місць Пречистої шукає,
Аскет в чужині з Нею розмовля,
Летун за Нею до небес літає,
До Неї в сні сміється немовля.

Мати Спасителя,
Душ Утішителя,
Вірна Супутнице,
В горю Заступнице,
Діво, молися за нас.

Склонило сонце світлу авреолою,
На заході розлився аметист,
У храмі ночі, при планет престолі
Срібlistий місяць служить акафіст:

Зоре над зорями,
Земле між морями,
Шлях опромінений,
Раю відчинений,
Діво, молися за нас.

Євген Крименко

ЗЕМЛЯ ЦІЛЮЩА

Михайлівський стоїть якраз на кручі,
Що над Дніпром одвічно височить.
І так щасливить, і до болю мучить,
Що і мені дарована ця мить,

Стояти тут, де Первозванні стопи
І Володимирські звучать слова,
Де з неба ласка благодаттю кропить,
Де слава Божа від віків жива —

На кручах цих хай не зросте прокляття,
Нехай живе благословенний край,

І вічно буде в світі син і матір,
Лиш Ти нас, Господи, не покидай.

Жива, свята, одвічно невмируща!
Стою, тремчу на цій крутій горі.
О, монастирська земле, ти цілюща,
Мій Києве — ти мов життя зберіг

Живий вогонь спасальної віри
Тому, що так хотіли небеса.
Михайлівський, нагороди нас миром,
Хай розвіте одвічна краса.

Осінь 1992 р. Київ
Іван Швець

СОБОР

Поривами жадоб і мрій,
Щодня струнке вгору, вгору,
Над обрій димний і хмурний
Встає довершеність собору.

На чорних звалищах руїн,
На віковичнім бойовищі,
Його все вищий обрис стін
Даремно час стирив і нишив.

Та в діб нещадності не шез,
Не зблід завітний відблиск слави,
Ятрить сліпучим злотом веж
Незаспокоєність уяви,

Аж в гнівних вибухах огню
Він, подолавши тління смертне,
Нетлінно в брилу кам'яну
Дарунком вічності затвердне...

Нехай не дійсність він іще,
Ще тільки думка, тільки мрія,
Та в скроні гнівно вже товче
Одухотворена стихія.

Що камінь зрушить і здвигне
Віків склепіння неозоре:
Рости, нерукотворний творе,
Невгасним зрізьблений огнем!

Святослав Гордицький